

Udenrigsministeriet

Folketingets Retsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Sag/ID Nr.
2018 - 21640

Enhed
JTK

Dato
1. august 2018

REU alm. del – svar på spørgsmål 982 fra Peter Kofod Poulsen (DF) og Josephine Fock (ALT) stillet den 6. juli 2018 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvordan Udenrigsministeriets oplysning i en mail af 25. januar 2017 til Tibetkommissionen, om at UM ”har afleveret alt materiale, som har kunnet identificeres til brug for Tibetkommissionens undersøgelse”, kan være sand, når UM ikke havde forsøgt at identificere relevante e-mails i hhv. det almindelige backup-system, Enterprise Vault og i postkassen udenrigsministeren@um.dk?

Svar

Da Udenrigsministeriet meddelte Tibetkommissionen, at alt materiale, som kunne identificeres til brug for Tibetkommissionens undersøgelse, var afleveret, blev det meddelt med udgangspunkt i den fremgangsmåde for identifikation af relevant materiale, som blev aftalt med Tibetkommissionen på et møde i ministeriet den 2. maj 2016. Fremgangsmåden for Udenrigsministeriets identificering af relevant materiale er beskrevet i justitsministerens besvarelse af 22. maj 2018 af spørgsmål nr. 671 (alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Vedrørende denne fremgangsmåde kan desuden henvises til Tibetkommissionens beretning (bind 2, kapitel 6.1, side 426), hvoraf fremgår: ”Under besøget [den 2. maj. 2016] udepegede kommissionen, hvilke sager i en forevist journalplan som de af kommissionen foreslåede søgekriterier skulle anvendes på. Udenrigsministeriet fremsendte herefter den 23. maj 2016 materiale til kommissionen. I fremsendelsesbrevet blev det oplyst, at materialet bestod af de sager og mails, der var fremkommet ved en søgning i de elektroniske arkiver på de kriterier, der var angivet i kommissionens brev af 17. februar 2016, og i de sager som kommissionen udvalgte under kommissionens besøg i ministeriet den 2. maj 2016.

Kommissionen har i perioden 17. juni 2016 til 14. marts 2017 modtaget yderligere materiale fra Udenrigsministeriet. [...]

Kommissionen har været på kontrolbesøg i Udenrigsministeriet den 13. oktober 2016, men fandt ikke afleveret materiale af interesse for kommissionens undersøgelse.”

Som det fremgår oplyste man kommissionen om, at man havde søgt i ”de elektroniske arkiver” [fremhævning indsat]. Det blev således ikke på noget tidspunkt i dialogen mellem Udenrigsministeriet og Tibetkommissionen fra ministeriets side overvejet, hvorvidt ministeriets backup-system, Enterprise Vault eller postkassen udenrigsministeren@um.dk skulle inddrages i identificeringen af relevant materiale. Ligesom det heller ikke blev taget op fra kommissionens side.

Da man den 25. januar 2017 derfor oplyste at have ”afleveret alt materiale, som har kunnet identificeres til brug for Tibet-kommissionens undersøgelse” var det med udgangspunkt i denne dialog med kommissionen om hvordan og hvor, man skulle søge efter materiale.

Udenrigsministeriet identificerede og oversendte en meget betydelig samling af relevant materiale – dokumenter med et samlet omfang på ca. 20.500 sider – til brug for Tibetkommissionens undersøgelse.

Det kan hertil bemærkes, at Udenrigsministeriet ikke har praksis for at foretage generelle søgninger i backup-system i forbindelse med identifikation af materiale efter offentlighedsloven eller i lignende undersøgelser. Den praksis baserer sig på, at ministeriet antager, at dets medarbejdere overholder de forvaltningsretlige regler og principper, herunder journaliseringsforpligtelsen.

Hvis der derimod opstår en konkret mistanke om, at relevant materiale skulle eksistere i et andet system end arkivet, kan der være grund til at foretage bredere søgninger udover i arkivet. Dette var således tilfældet i ét enkelt tilfælde under kommissionens arbejde på baggrund af en henvendelse fra en af ministeriets medarbejdere om, at en mulig relevant mail ikke var blevet journaliseret. Der blev derfor foretaget en konkret søgning fra centralt hold i ministeriets mailprogram, Outlook, og mailkomprimeringssystem, Enterprise Vault. Der blev dog ikke identificeret relevant materiale i forbindelse med den pågældende sag.

Det kan oplyses, at Udenrigsministeriets backup-system er et led i ministeriets beredskabsplanlægning på IT-området. Systemet har til formål at muliggøre indlæsningen af en sikkerhedskopi af ministeriets data og systemer i tilfælde af systemnedbrud, terroranslag, brand, cyberangreb og lignende med henblik på at kunne genoprette systemer og data. En backup er et øjebliksbillede af ministeriets samlede IT-plattform på et givent tidspunkt, og er ikke tiltænkt at have samme funktion som et arkivsystem.

Udover backup-systemet eksisterer ligeledes systemet ”Enterprise Vault”. Enterprise Vault er *ikke* et backup-system og ej heller et arkivsystem, og er heller ikke tiltænkt at have disse funktioner. Enterprise Vault er et mail-komprimeringssystem, der komprimerer e-mails i medarbejdernes mailbokse med henblik på at spare plads for medarbejdere med meget store antal mails i deres Outlook-postkasser.

For så vidt angår postkassen udenrigsministeren@um.dk er dette en såkaldt ”funktionspostkasse”. Mailkontoen bruges til at modtage mails fra borgere, virksomheder og andre landes ambassader. Disse henvendelser bliver fordelt til relevante modtagere til videre sagsbehandling. Når der modtages mails i postkassen af betydning for Udenrigsministeriets sagsbehandling, bliver disse journaliseret og indgår derfor i ministeriets arkiv.

Det har således ikke været overvejet at foretage generelle søgninger i Udenrigsministeriets backup-system, Enterprise Vault og udenrigsministeren@um.dk i forbindelse med fremskaffelse af materialet til kommissionen. Når man i dag ser tilbage på den aftalte fremgangsmåde og den rejste kritik, kan man naturligvis godt ærgre sig over, at der ikke med Tibetkommissionen var en drøftelse – på deres eller ministeriets initiativ - om de tekniske muligheder og begrænsninger for at foretage generelle søgninger i disse systemer.

I øvrigt kan jeg generelt henvise til, at justitsministeren blandt andet på baggrund af den tvivl, der i den seneste tid har været rejst om grundlaget for Tibetkommissionens konklusioner, nu har gennedsat Tibetkommissionen.

Det følger af kommissoriet for den gennedsatte kommission, at den blandt andet har til opgave at undersøge, hvorvidt eventuelt nyt relevant materiale giver grundlag for at ændre eller supplere Tibetkommissionens konklusioner. Endvidere skal den gennedsatte kommission også undersøge og redegøre for politiets håndtering af demonstrationer og andre meningstilkendegivelser i forbindelse med officielle kinesiske besøg i Danmark siden 1995 til tidspunktet for kommissionens nedsættelse. Derudover følger det af kommissoriet, at der på baggrund af kommissionens beretning, herunder navnlig eventuelle oplysninger om nyt materiale, der ikke blev udleveret til Tibetkommissionen, vil blive taget stilling til, om der er grundlag for at iværksætte en undersøgelse af de undersøgte myndigheders håndtering af udleveringen af materiale til Tibetkommissionen og samarbejdet med kommissionen herom. Udenrigsministeriet ser frem til at samarbejde med den gennedsatte kommission.

Udenrigsministeriet vil til formålet etablere en tværgående enhed, der skal forestå samarbejdet med Tibetkommissionen herunder sikre, at alt relevant materiale stilles til rådighed for Kommissionen, at der søges i alle relevante systemer, som Tibetkommissionen er interesseret i, at den nødvendige IT-ekspertise også er til rådighed for den gennedsatte kommission, og at man på tværs af ministeriet sikrer inddragelse af alle enheder og eksperter, der måtte være relevante for at opfylde Tibetkommissionens opgaver.

Med venlig hilsen

Anders Samuelson